

Debesuotas, šiltas, lynos
Saulė teka 5:50, leidžiasi 8:02

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6108
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago Ill. — Pirmadienis, Rugpjūčio-August 7 d., 1972 m.

Kaina 15c

185

SEN. G. MCGOVERN PASIRINKO S. SHRIVER

MERAS DALEY LAIMĖJO DEMOKRATŲ ATSTOVYBĘ

Teismas patvirtino Chicago teisėjo
Covelli sprendimą dėl atstovybės

Chicago meras Richard J. Daley laimėjo demokratų partijoje kilusį ginčą dėl 59 Chicago atstovų ir demokratų partijos konvenciją. Buvusio pirmininko O'Brien sudarytas kredencijų komitetas neleidė išrinktiems demokratų partijos atstovams dalyvauti konvencijoje.

Chicago demokratų toje konvencijoje atstovavo Singerio kompanija, susidėjusi su juodųjų lyderiu Jessie Jacksonu. Teisėjas Covelli buvo įsakęs pačiam Singeriui ir kitiems jo bendradarbiams nevažiuoti į Miami konvenciją, bet jie nepaklausė. Dabar jiems tenka aiškintis teisme.

Pirmininkavo Clyde L. Choate
Praeitą šeštadienį Chicagoje įvyko demokratų partijos atstovų pasitarimas, kuriame pirmininkavo demokratas Clyde L. Choate.

Miami demokratų konvencijoje McGovern grupės žmonės priverė atstovą Coate bendradarbiauti su Singerio grupe, bet Chicagoje susauktame pasitarime nedalyvavo nė vienas Singerio atstovas.

Pasitarime dalyvavo meras Daley. Jis pasakė svarbiausią kalbą, kurios metu jis patarė Cook apskrityje vesti kampaniją už visus demokratų partijos kandidatus artėjančiuose rinkimuose.

Paskyrė kandidatus į centro komitetą

Chicagoje susirinkusieji demokratų paskyrė 6 kandidatus į demokratų partijos centro komitetą. Aldermanas Singer savo laiku siūlė merui Daley turtis su juo įvairiais partijos reikalais, bet Chicago miesto meras nerado reikalo su triukšmadariu tartis. Teisėjas Covelli padarė labai svarbų sprendimą, kuris aukščiausio teismo buvo patvirtintas.

Jessie Jackson įsakė sen. McGovern pirma pasitarti su juo demokratų partijos reikalais, o tik tai vėliau tartis su Chicago meru, bet reikalai žymiai pakeitė, kai teismas vis dėlto nutarė leisti rinktiems atstovams partijai atstovauti, o ne singeriniams triukšmadariams.

Ir Jemeno respublika varo lauk rusus

CAIRO, Egiptas. — Jemeno Arabų Respublika pareikalavo Sovietų Sąjungos, kad atsiimtų savo strategines bazes ir visus sovietų ekspertus, kurie tas bazes aptarnavo, praneša Akbar el Yom laikraštis, kaip jau žinoma, Egiptas kiek anksčiau pareikalavo, kad rusai nedelsdami atsiimtų apie 20,000 savo "ekspertų", beveik okupavusių Egiptą.

Jemenas neseniai atnaujino diplomatinis santykius su Washingtonu, su kuriuo buvo nutraukęs per "šešių dienų" karą Viduriniuose Rytuose 1967 metais.

Jemenas kadaise yra buvusi dalis Sebos karalystės.

SEOULAS. — Pietų ir Šiaurės Korėjų pasitarimai įstrigo, nes negalima susitarti, kur pirma turi įvykti derybos: Seoule ar Pyongyange.

IŠ VISO PASAULIO

CHICAGO. — Dviejų metų amžiaus mergaitė Lennia Dionne Haynes iškrito pro langą iš 15 aukšto Robert Taylor apartamentiniame dangoraižyje, 4947 S. Federal St. Mergaitė, nukritusi į purvyną neužsimušė, bet nugabenta į vaikų ligoninę yra kritiškai padėtyje.

ST. LOUIS. — Johnnie Lee Brooks už išbadymą Vilmai Chestnut akių nuteistas 55 metams kalėjimo.

ATENAI. — Graikija. Karuomenės teismas nuteisė penkis graikus nuo 7 iki 39 mėnesių kalėjimo už teroro veiksmų planavimą, pagrobimą prezidento John F. Kennedy 11 metų sūnaus. Trys išteisinti. Kaltinamieji priklausė pagrindinio organizacijai, vad. "Naujoji Kairė", inorėje plėšimais ir žmonių grobimais pasidaryti pinigų ginklams ir sprogstamajai medžiagai pirkti.

AKRON, OHIO. — Vietnamo karo veteranas Jynn Thompson, 20, prižadėjo visą amžių dėvėti sandalus, nes jie išgelbėjo jo gyvybę. Zaidžiant sviediniu užėjus audrai perkūnas trenkė staciui ir Thompsoną, bet ne nutrenkė, nes žaibas nepajėgė pereiti per storus guminius sandalų padus.

DETROITAS. — Ford Motor kompanija baigė pagaminti prezidentui Nixon šarvuotą automobilį, Lincoln Continental limuziną, kainuojantį 500 tūkstančių dolerių. Automobilis sveria 5 tonas, yra iš visų pusių dengtas ketvirtadalis colio storumo šarvu, turi neperšaukiamus stiklus, hidrauliškai pakeliamą stogą ir 480 kubinių colių didumo 365 arklių jėgos motorą. Jo pagaminimas truko 3 metus.

CHICAGO. — Netoli Worland, Wyoming, suimtas 29 metų amžiaus kalifornietis Weldon Kennedy, kaltinamas subadymu dviejų čikagiškių — Russel Hughes, 17, ir Daniel Kotel, 19 metų amžiaus, kurie "nykščio priemonėmis" (prasydami pavėžinti) keliavo į vakarus. Vyrukai nugabenti į ligoninę Worlande.

CHICAGO. — Cook apskrities koronerio juri rekomendavo teisti kaip žmogžudį tūlą George Green, 18 metų amžiaus iš 6217 Calumet Avenue, kaltinamą praėjusį gegužės 13 d. CTA traukinėlyje nužudžius 20 metų studentą Michael Kulį, gyv. 1500 S. 58th Avenue, Cicero.

CHICAGO. — Peter La Rocca, 25 metų amžiaus, gyv. 11742 S. Normal Ave., kurs važiuodamas dviračiu Palmer parke, 111th St. ir King Drive, buvo aštuonių juodųjų gaujos užpultas numuštas nuo dviračio ir peiliu subadytas, yra Roselando ligoninėje. Jo padėtis skaitoma kritiška.

Italijos policijos dieną parodė ir šį puskarininkių grupę, padariusi piramidę ant penkių motociklų.

ALŽIRIJA KONFISKAVO MILIJONĄ, PALEIDO LĖKTUVO GROBIKUS

Lėktuvą pagrobė iš kalėjimo pabėgęs žmogžudys,
plėšikas ir dar trys juodaodžiai

ALŽIRAS, Alžirija. — Juodųjų Panterų Internacinalinis centras praneša, kad Alžirijos vyriausybė ilgai tardė penkis juodaodžius piratus, liepos 31 dieną pagrobčius Delta bendrovės DC-8 lėktuvą ir išreikalavusius ištisą milijoną dolerių iš Deltos, bet juos paleido. Gavę pinigų, grobikai priverė lėktuvo lakūnus nugabenti juos į Alžiriją.

Alžirijos valdžia plėšikus nuginklavo ir atvežė milijoną dolerių konfiskavo. Alžiro policija atvykusių piratų vardų neskelbia, bet FBI tvirtina, kad jai jau žinomas kiekvienas lėktuvo grobikas. Du grobikai pabėgė iš kalėjimo. Vienas buvo nuteistas už žmogžudystę, o antrasis už ginkluotą plėšikavimą. Pastarasis kurį laiką slapstėsi, besidangstydamas davsiškio drabužiais.

JAV vyriausybė mano, kad Alžirijos valdžia gražins pagrobą milijoną dolerių, kaip ji gražino anksčiau pagrobtais Alžirijon nuvežtus 500,000 dolerių. Deltos lėktuvas ir lakūnai iš Alžirijos jau parsiskrido į Ameriką.

Wallace sužalotojas nuteistas 63 metams

Upper Marlboro, Md. Arthur Bremer, 21 metų amžiaus, kurs savo dienyne gyrėsi norįs pagarsėti nužudydamas prezidentą Nixoną, o pagarsėjo sunkiai sužeisdamas Alabamos gubernatorių, George Wallace, ir sužeisdamas dar kitus žmones, nuteistas 63 metams kalėjimo. Bremer teisme teisinosi esąs nekaltas, nes atenatoto metu buvęs be proto. Prokuroras jam reikalavo 125 metus kalėjimo.

Savo "paskutiniame žodyje" teisėjo pareiškimą, kad reikia visuomenę apsaugoti nuo tokių gaivalų, Bremer pareiškė: "Žiūrint į mano visą gyvenimą, norėčiau, kad visuomenė apsaugotų mane nuo manęs pats".

SITKA, ALIASKA. — Kelių dienų bėgyje čia įvyko trys žemės sudrebėjimai. Du kart žemės sudrebėjo praėjusį penktadienį, tačiau žymiai silpniau kaip buvo sekmadienį, liepos 30 dieną.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Praeitą šeštadienį 10 japonų sustabdė tris JAV tankus, vežamus į pietų Vietnamą. Tankai kovų metu buvo sužaloti, atvilkti į Japoniją, pataisyti ir vėl vežami į pietų Vietnamą. Protestą kelia "taikos šalininkai", o naujoji Japonijos valdžia neišaiškino, ar jie turi teisę protestuoti su drausmi.

◆ Trieste sprogimas padegė dideles atabų aliejaus atsargas. Kilo gaisras. Tvirtinama, kad sudarytas pavojus 7 milijonams statinių arabų aliejaus, kurį jie rengsi parduoti centrinės Europos valstybėms.

◆ Pietų Jemeno vyriausybė paėmė savo kontrolės visus didesnius miestus ir miestelių namus. Premjeras paskelbė, kad šitokia intervencija buvo reikalinga butų krizei išspręsti.

◆ Kairo laikraštis Gumbrija tvirtina, kad naujai paskelbta Egipto ir Libijos sąjunga buvo sudaryta karui vesti. Egiptas vienas nepajėgė išvyti izraelitų iš Sinajaus. Egipto karo vadažiai mano, kad jie, susitarę su Libijos valdovais, galės sunaikinti Izraelį.

◆ Ugandos prezidentas Amin įsakė visiems Azijos kilmės britų piliečiams trijų mėnesių laikotarpyje išsikraustyti iš Ugandos. Ugandoje yra 80,000 indų, vedančių prekybą.

Britanija pareina į metrinę sistemą

Londonas. Britanija iš lėto ir patylomis savo archajinę matų ir saikų sistemą keičia į Europoje visur priimtą decimalinę, metrinę sistemą. Vietoje "svarų", šilingų, uncijų, jardų bei pėdų įvesdama dešimčių sistemą metrais, gramais, kubiniais centimetrais ir t. t. Visą sistemą pilnai pakeis tikimasi iki 1975 metų. Pakeitimas Britanijai kainuos apie dvyliką su puse milijonų dolerių.

Ligšiolinė senoji sistema Britanijoje jau įstatymais pakeista metrine sistema 1897 metais, bet ji nebuvo įgyvendinta. Dabar Britanijai einant į Europos Bendrąją Rinką metrinė sistema darosi nebeišvengiama.

Filmų direktorius Elliot Silverstein buvo sužeistas, kai sunki filmų kamera virto ant jo, praskeldama galvą ir sulaužydama žandikaulį.

ITAKINGESNI DEMOKRATŲ POLITIKAI NESUTIKO BENDRADARBIAUTI

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. George McGovern, demokratų partijos kandidatui į prezidentus, nevyksta pasirinkti kandidato į viceprezidentus. Beskubėdamas, geriau informuotų demokratų partijos politikų neatsiklauses ir reikalingų žinių nesurinkęs, sen. McGovern pasirinko senatorių Eagletoną kandidatui į viceprezidentus. Kai paaiškėjo, kad minėtą senatorių paskutiniu metu teko kelis kartus gydyti nuo nervų pakrikimo, sen. McGovern nutarė jo paskubomis atskratyti.

Sen. McGovern būtų norėjęs savo viceprezidentu pasirinkti įtakingą ir gana santūrų sen. E. Muskie, bet šis pasitaręs su artimaisiais, atsisakė. Sen. Muskie prisiminė, ką pats sen. McGovern ir jo propagandos vedėjai skelbė apie sen. Muskie pirmųjų rinkimų kampanijos metu, prisiminė tuos metodus, kuriuos naudojo laimėjusio senatoriaus žmonės, atsisakė kandidatu.

Sovietai siūlo JAV savo gamybos vaistus

ORMOND BEACH, Fla. — Čia įvykusiame farmakologų simpoziume, kuriame dalyvavo visų Amerikos vaistų gamybos kompanijų atstovai, Sovietų atstovai pasiūlė Amerikai dvyliką savo vaistų išradimų, skiriamų kovai su virusais ir proto ligoms gydyti. Įdomu, ar tai tie patys vaistai, kuriuos sovietų policija vartoja beprotnamiuose "gydydami" savo intelektualus?

Nors Amerikos vaistų gamybos kompanijos parodė taisyti sovietų vaistais susidomėjimą, bet pareiškė, kad tuos vaistus pirma turės iširti ir įvertinti JAV Maisto ir Vaistų administracija.

Iki šiol jokie Sovietijoje gaminti vaistai nėra importuojami nei JAV-bėse gaminami.

Vietname pradėta nauja ofenzyva

SAIGONAS, Vietnamas. — Pietinio Vietnamo kariuomenė pradėjo naują ofenzyvą prieš šiaurės Vietnamo ir Vietkongų jėgas Papugos Snapo (Parrot Beak) srityje Kambodijoje. Tos ofenzyvos tikslas užkirsti prieš infiltraciją į Rytų lygumą, 45 mylios atstumu nuo Saigono, ir į Mekongo Deltą, kur priešas greisia užblokuoti ryžių pristatymą sostinei. Ofenzyva pradėta užpraeitą pirmadienį, bet saugumo sumetimais anksčiau neskelbta.

Šiauriniame fronte prieš artilleriją padarė sunkių nuostolių Piet. vietnamiečiams Quang Tri mieste ir apylinkėse, kur pasak Saigono komandos pranešimų, du piet. vietnamiečiai užmušti ir 40 sužeista, o šiaur. vietnamiečiai užmušti 50.

Veteranams pakelti mokslapinigiai

WASHINGTONAS. — Senatas visais 89 balsais prieš 0 nutarė žymiai padidinti mokslapigius veteranams, norintiems atitarnavus kariuomenėje eiti mokslus. Senato nutarimu; veteranai gaus 43 nuošimčių daugiau, negu buvo prašiusi Nixono administracija.

Jei šis senato nutarimas bus priimtas bendroje Kongreso konferencijoje, tai norintis lankyti kolegiją ar amatų mokyklą veteranas gaus po \$250 mokslapiginių mėnesiui (dabar gaus po \$175); vedęs veteranas gaus mėnesiui \$297 (dabar gaus \$265) ir jei turi vaiką — gaus \$339 (dabar gauna 305).

Tada sen. McGovern kreipėsi į sen. Ted Kennedy, buvusio prezidento Kennedy jauniausią brolių. Pastarasis pritarė sen. McGovern politikai, bet jis pats vis dėlto nepanorė būti kandidatui į viceprezidentus. Matyt kad sen. Kennedy netiki laimėjimu. Sen. Kennedy pats būtų norėjęs būti kandidatui į prezidentus, bet jis nominaciją negavo. Jis malto sen. McGovern padarytas klaidas ir nedidelį jo populiarumą krašte.

Tada sen. McGovern kreipėsi į kitą Kennedy šeimos narį, Kennedy sesers Eunice Kennedy dailės vyrą Sargent Shriverį. Pastarasis vykusiai varė prez. Kennedy rinkininę kampaniją ir yra daug padėjęs Kennedy šeimos nariams. Adv. Sargent Shriver yra buvęs JAV ambasadorius Prancizijoje ir Taiikos Korpuso direktorius. Adv. Shriver yra gyvenęs kurį laiką Chicagoje, kur administravo Merchandise Mart namo biznį ir čio Chicago švietimo tarybos pirmininko pareigas.

Adv. Shriver sutiko kandidatuoti į viceprezidentus. Jis tikisi sen. McGovern kampanijon įtraukti visą Kennedy šeimą.

Japonija nutrauks ryšius su Taiwanu

TOKIJO. — Japonijos užsienio reikalų ministras Ohira pareiškė uždarame liberalų partijos vadų posėdyje, kad Japonija pasirengusi nutraukti diplomatinis ryšius su Tautine Kinija, kad galėtų užmegzti ryšius su komunistine Kinija. Nors užsienio reikalų ministerija oficialiai šio pareiškimo nekomentuoją ir sako "neturinti informacijų" apie tokius planus, visą japonų spauda paskelbė apie tą pareiškimą didžiausiomis raidėmis.

Japonijos radijas paskelbė, kad ateinančią savaitę vyriausybė oficialiai paskelbs apie premjero Tanaka kelionę į Pekiną. Rugpjūčio 31 d. premjeras turi Havajuose susitikti su prezidentu Nixonu, o po mėnesio jis vyksias į Kiniją.

Ši nauja Japonijos politinė linija užbaigė specialius japonų ryšius su Chiang Kai Sheko valdžia Taivane, kur japonų įmonės yra investavusios nemažai pinigų.

CHICAGO. — Praeitą savaitę, ketvirtadienio rytą, rugpjūčio 3 d., oras Chicagoje sumušė naują šalčio rekordą su 52 laipsniais aukščiau nulio. Naujasis rugpjūčio pradžios rekordas buvo 53 laipsniai 1884 metais.

Pavergtųjų Tautų Savaitė Clevelande

Bearrice Natkevičiūtė, Lietuvos diplomato, tarptautinės teisės autoriteto, Steigiamojo Seimo nario bei pastarųjų Respublikos įgaliojimų ministro Sovietų Sąjungai dr. Lado Natkevičiaus duktė, Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando Skyriaus vicepirmininkė, eilės antikomunistinių organizacijų veikėja, įsikūta „Ohio atstovų“ „American Independent Party“ konvencijoje, kuri įvyks 3-4 m. rugpjūčio mėn. 3 — 5 d. d. Louisvile, Ky.

Ketvirtadienį, liepos mėn. 27 d. įvykęs Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimas praėjo su dideliu pasisekimu. Minėjimą rengė Clevelando Tautybių Sąjūdis, talkininkaujant tautinių grupių organizacijoms.

Minėjimas buvo pradėtas paradiu centrinės miesto gatvės (St. Clair Ave. — East 9-ta gatvė ir Euclid Ave.) ir Public Square. Paradė dalyvavo JAV karinių pajėgų, veteranų policijos atstovai, keli orkestrai ir netoli 20 organizuotų tautinių grupių su vėliavomis, įvairiais antikomunistiniais plakatais, veteranų padaliniais, uniformuotais jaunuimais ir gausiu visuomenės prisidėjimu. Pačia didžiausia grupe sudarė ukrainiečiai, sutraukę tūkstantinę minią. Pagal skaičių, lietuvių grupė buvo berods ketvirta.

Eisenai pasiekus centrinę miesto aikštę, Public Square, prie tribūnos išsiriavo vėliavų bei plakatų miškas ir labai skaitlinga minia.

Pagrindinę kalbą pasakė burmistras ir Tautybių Sąjūdžio pirmininkas Ralph Perk. Piliesdamas Pavergtųjų Tautų reikšmę bei praities klaidas, per kurias daugelis tautų pateko komunistų nelaisvėn, ir griežtai smerkdamas komunistus už nusikaltimus. Buvo pristatytos Prezidento Nixono, Ohio gubernatoriaus ir Clevelando miesto proklamacijos ir priimta atitinkama rezolucija, reikalaujanti laisvės visoms Pavergtoms Tautoms. Programai vadovavo Tautybių Sąjūdžio sekretorius ir Clevelando viešųjų imonių direktorius inž. Raimundas Kudukis.

Po kalbų sekė trumpos pa-

maldos ir buvo uždegtos žvakės už Pavergtas Tautas, už žmogaus teises ir tikybos laisvę. Maldas sukalbėjo kun. K. Žemaitis, žydų rabinas ir protestonų kunigas. Minia taip pat užsidėgė kelis tūkstančius žvakūčių, tuo nušviesdama dalį aikštės.

Svečių tarpe buvo Ohio gubernatoriaus kabineto narys P. Corel, Cuyahoga Apskritis komisyonierius S. Taft, apskrities policijos viršininkas R. Kreiger, senat Taft ir Saxbe atstovai, eilė Clevelando premiesčių burmistrų ir kiti pareigūnai.

Reklamą tvarkė Tautybių Sąjūdžio veikėjas ir Tėvynės Garų radijo programos vedėjas J. Stempuzis. Šį įvykį pabūnėjo didieji Clevelando laikraščiai ir visa eilė radijo stočių.

ALT'o Skyriaus organizuotoje lietuvių grupėje su vėliavomis dalyvavo ALT'o valdyba, moksleiviai bei studentai ateitininkai, šaulių kuopa, LVS Ramovė ir Lietuvos Vyčiai. Minioje gerą reprezentaciją turėjo Ateities klubas, AL tautinė Sąjunga ir šauliai. Buvo nešami keli plakatai ragių sustabdymui, sovietų genocidą pavergtoje Lietuvoje bei prisiminimai Romą Kalantą. Priekyje paradą buvo nešamas didelis plakatas reikalaujantis nepriklausomybės visoms Pavergtoms Tautoms.

ALT'o Skyriaus valdyba dėkoja visoms dalyvavusioms organizacijoms bei visiems Clevelando lietuviams, dalyvavusiems šiame minėjime.

CLEVELANDO, ALT'o VALDYBA

S. m. liepos mėn. 16 d. naujais nariais papildyta Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando Skyriaus valdyba liepos 30 d. pareigomis pasiskirstė šekandai: pirmininkas — Algimantas Pauštenis (metinio susirinkimo išrinktas), I vicepirmininkas — Marijus Blynas, II vicepirmininkas — Beatrice Natkevičiūtė, sekretorius — Vytautas Stuoģis, židininkas — Elena Šarkauskienė, vidaus reikalų vadovas — Antanas Jonaitis, organizacinių reikalų vadovas — Algis Matulionis, informacinių reikalų vadovas — Stella Sankalaite.

GEROS DOVANOS

SIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00, dabar tik \$2.00. Minkštais viršeliais tik \$1.50.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpužiai: Vietoje \$2.00, dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti pašto, atsuntose čekį arba money orderi.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikletės išpužiai oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

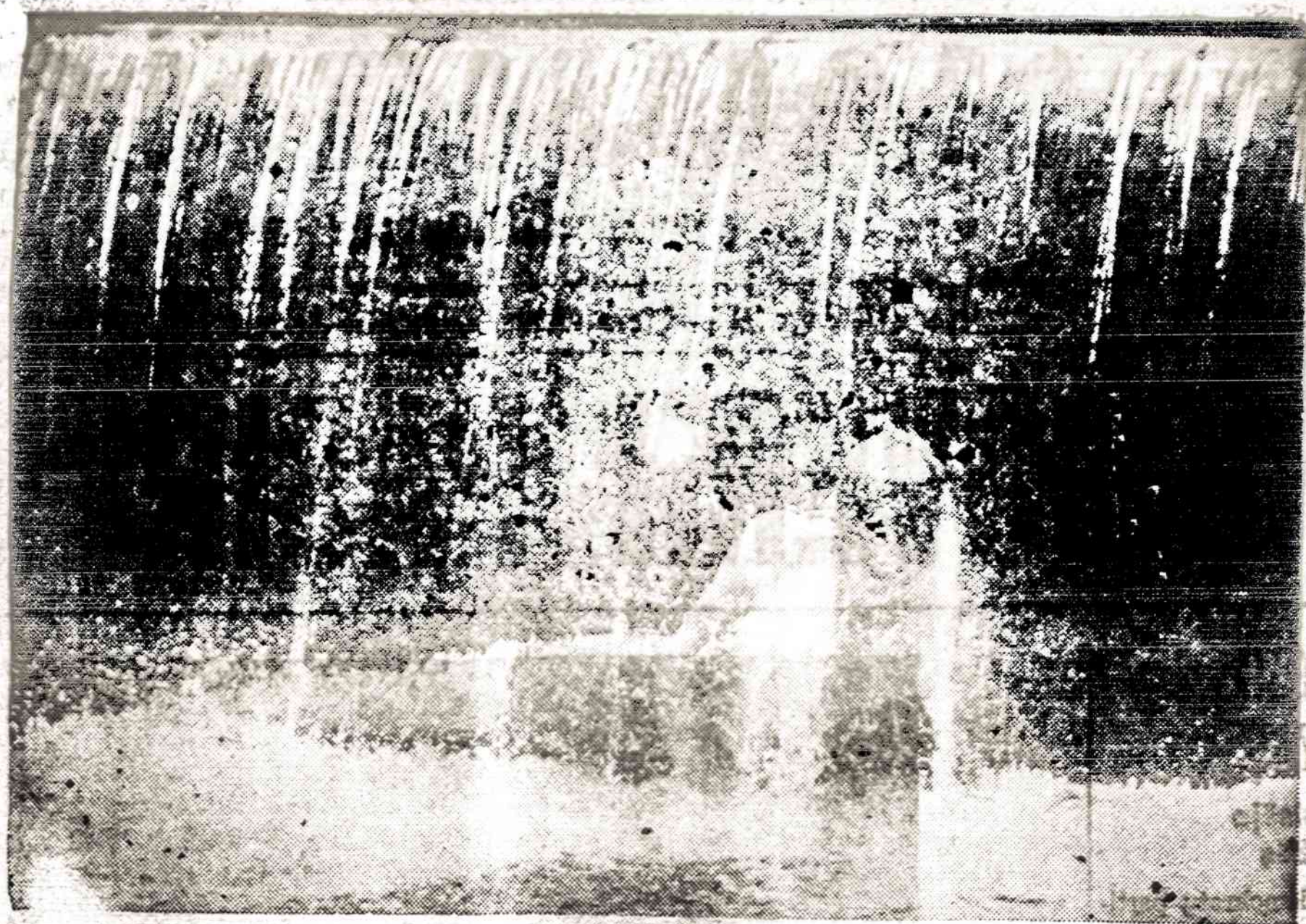
Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražūs leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK 1-jo tauto bruozai, paliečiantio laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius "Naujienas arba atsuntus čekį ar pinigine perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Pro Wilmington, Del., teka Red Clay upė. Prie jos krioklio karštomis vasaros dienomis susirenka vaikai, nes čia vėsiausia vieta visame mieste.

Grėsmingas debesys Brežnevo akiraty

Londono Economist apie padėtį Lietuvoje

"Blogos dienos Kaune" — taip pavadintą didesnį straipsnį apie Romo Kalantos susideginimą ir Kauno demonstracijas išsispausdino britų "The Economist".

Straipsnio paastraštė: "Brežnevas šią savaitę gal atrodo ir labai gerai nusiteikęs, bet didieji ateities neramumai tarp jo nerusikų piliečių turi kelti jam rūpestį".

Ryšium su Nixono kelione į Maskvą apie Sov. Sąjungos vidaus padėtį ir užsienio politikosėjimus tarp kita ko straipsnyje rašoma:

"Tačiau šiaip jau ramiame Brežnevo akiratyje matyti neginčijamai grėsmingas debesys. Tai vis garsėjantis jam nepritarianti nerusų piliečių balsas. Praeitios savaitės riaušės Kaune, antrajame didum mieste Baltijos respublikoje Lietuvoje, kuria Stalinas prisijungė 1940 m., gali atrodyti nelabai įspūdingos, kai lygini jas, sakysim, su smarkiai žiauriais kai kurių Amerikos sąjūdžių protestais. Bet ne užmirština, kad Sov. Sąjungoje net ir švelniausias nepasitenkinimo pasireiškimas griežtai baur-

tektualų grupės Rusijoje drįsta viešomis demonstracijomis parodyti savo nepasitenkinimą. Tačiau gegužės 18 ir 19 dienomis, kaip tik prieš Nixonui atvykstant į Maskvą, tūkstančiai jaunuolių išėjo siautėjo gatvėmis Kauno, didelio sovietinės Lietuvos respublikos miesto, ir ne visi jie buvo žydai ir intelektualai. Riaušiniškai padeginėjo, kovojo su policija ir armija ir parašutintinkais, kurie buvo atskraidinti numalšinti jų, ir šūkavo tokius šūkius, kaip "Laisvė Lietuvai". Neramumai prasidėjo po jauno darbininko Romo Kalantos laidotuvių, kuris prieš penkis dienas susidegino, protestuodamas prieš sovietinę politiką jo gimtajame krašte.

"Sov. Sąjungoje ir prieš tai

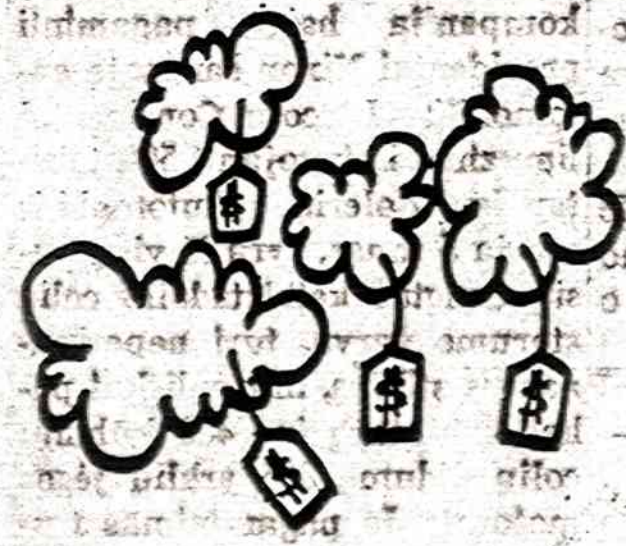
yra buvę didelių riaušių. 1962 m. birželio mėn. tūkstančiai darbininkų, šeimininkų ir studentų išėjo į gatves rusų mieste Novosibirskas, protestuodami dėl maisto kainų; po to visą savaitę vyko smarkūs susidūrimai su partijos pareigūnais ir policija. Anuo atvejų valdžia nutarė, kaip ji pasielgė ir praeitą savaitę Kaune, nenaudoti vietinių kariuomenės dalinių, o atgabenti karių iš kitų Sovietų Sąjungos vietų. O po to yra dar buvę ir kitų protesto ir streikų atvejų. "Bet Kauno riaušių apimtis buvo ypatinga. Sunku pasakyti, kiek plačiai jose suvaidino vaidmenį nepasitenkinimas dėl religinių reikalų, o kiek tautinis, bet jeigu galima sprendžiant, vadovautis jauno lietuvio jūrininko

Simo Kudirkos byla, vykusia 1971 m. gegužės mėn., tai gali būti, kad abu tie motyvai yra susipynę. Teisiamas už bandymą pabėgti iš Sov. Sąjungos, Kudirka aštriai puolė sovietinę valdžią už varžymą jo tautos kultūrinį ir tautinių teisių ir tuo pačiu pabrėžtinai prašė leisti jam, jei būtų nuteistas mirti, pasinaudoti pakutiniu kunigo patarnavimu, kadangi jis esąs "giliai tikintis katalikas".

"Pastaraisiais mėnesiais Lietuvoje buvo teisiami keletas kunigų ne už ką nors daugiau, o vien tik už savo parapijiečių vaikų mokymą katekizmo. Valdžiai buvo įteikta keletas protestų, kurie rodo, kad protestuojantieji kalba ir kaip katalikai ir kaip lietuviai. Iš tikrųjų jie protestuoja prieš neatlaidų sovietinimą savo krašto, kuris jo kaimynų jėga buvo prisijungtas truputį daugiau kaip prieš 30 metų".

Dreams for sale.

Everybody's got a dream lurking around in the back of his mind. A dream vacation. A dream cottage. A dream car.

Dreams can be a lot more fun if you know you're doing something to make them come true.

And that's what the Payroll Savings Plan is all about. When you sign up an amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

See the folks in the payroll office where you work. They've got dreams for sale.

New U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity of 6 years, 10 months after the first year. Bonds are insured by the U.S. Government. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELIAS, VEDES Į LAIMĘ IR VARGĄ

JURGIS JANUSAITIS

Graži ir miela dar vienos vasaros diena. Į Gintaro vasarvietę, Union Pier, sugrįžo vasarotojai. Daugelis jų jau daug metų čia praleidžia savo atostogas, kiti tik pirmą kartą užklydę.

Gera po metų vėl susitikti senus bičiulius, su kuriais tiek daug gražių valandų praleidome, besigerdami šiuo mielu, lietuvišku kempeliu ir Michigano ežero platybėmis.

Į Gintaro vasarvietę jau daug metų sugrįžta ir vasarotojų labai mėgiama, miela ir malonus vyresnysis prof. Antanas Rukuiža su savo ramia ir tylija gyvenimo palydove — žmonele Sofija.

Kai diena rami, kai pro šimtamečių ažuolų šakas lengvai prasiskverbia saulutės spinduliai, pavėsyje užtinkame besilinsintį ir šį mielą lietuvių, prof. Antaną Rukuižą. Šalia jo knyga garsiai skaito jo žmonelė. O kai į vasarvietę ateina lietuviškoji spauda, tada profesorius domisi pačiomis paskutinėmis lietuviškojo gyvenimo aktualijomis bei pasauline politika. Visa tai jam skaito iš laikraščių žmonelė, nes pats profesorius jau prieš dešimtį metų neteko regėjimo.

Mano gyvenimas dabar kaip jūros dugne. Netekus regėjimo, netenki ir dalies gyvenimo — dažnai primena savo nedalią prof. Antanas Rukuiža.

Jis labai mėgsta liuoslaikais pasikalbėti su vasarotojais. Jo gyvenimas toks šakotas, turinčias ir įdomus, kad jo pasakojimų galima klausytis ištisas valandas. Jis šiais metais gruodžio mėn. užverčia 55-tąjį savo gyvenimo lapą. Tai gražus amželis. Jis turi nepaprastai gerą atmintį, pasakojimuose mini įvairias datas, metus ir dienas. Atrodo, kad įvykiai jo atmintin yra jaugę.

Saulutė skuba į vakarus. Michiganas apimto, tik jo melsvi ir žalsvi vandenys ramiai plauja pakrantes, bangelėmis dainuodami ramiai, amžiną dainelę. Kalbamės su prof. Antanu Rukuiža aukštoje krantinėje apie nuskubėjusius amžius, metus ir dienas.

Prisimena savo gimtadienį.

Jis šį pasaulį išvydo 1887 metais gruodžio mėn. 4 d. Sriublių kaime, Šėtos valsčiuje, Kėdainių apskr. ūkininkų šeimoje. Iš jo pasakojimų numanu, kad jį viliojo amžinai ošiančios girios, gražūs Lietuvos miškai. Todel Antanas pasirinko miškininko profesiją. Ir kur jis nekeliavęs ir kur jis nebuves!

Pirmuosius gyvenimo žingsnius pradeda besimokydamas Panevėžyje. Miškininkystės studijas tęsia Petrapilyje. Diplominio darbo ruošti vyksta net už Volgos ir jį paruošia iš Vėlugo miškų. Dalį gyvenimo metų praleidžia už Volgos betvardamas miškus ir melioracijos darbus. Išgyvena bolševikų revoliuciją, mato tos revoliucijos žiaurumus ir bolševizmo įsigalėjimą Rusijoje. Jis nubloškiamas į Saratovo sritį ir čia gyventojus aprūpina kuru.

Iš raudonųjų revoliucijos dienų prof. Antanas Rukuiža pasakoja daug įdomių atvejų. Ir jam pačiam teko išgyventi skaudžių valandų ir vos gyvybę išgelbėti. Aleksandrovske bažnytkaimyje įvykęs raudonųjų mitingas. Minia sudarė visoki nenaudėliai. Jie prof. Antaną Rukuižą kaltino už miško kirtimą. Prieš Vėlykas raudonieji revoliucionieriai jau buvo užmušę dvarininką, kurio miškas buvo nupirktas iškirtimui. Pagaliau įvykusi minia, trokštanti nekaltą kraują, darė savo teismą ir reikalavo nužudyti prof. A. Rukuižą. Tik susidėjusių palančių aplinkybių dėka, pavyko išten išvykti. Pasislėpęs tarp malčių eilių sulaukė traukinio ir slapta iš ten išvykęs.

Trumpą laiką pabuvoja Saratove ir ten sužino iš spaudos, kad paskelbta nepriklausoma Lietuva. 1918 m. birželio mėn. 11 d. laimingai pasiekia savo gimtąjį kempelį — Šėtą ir po poros mėnesių vyksta į sostinę Vilnių ir Lietuvos Tarybos būstinėje užsiregistruoja kaip miškininkas.

Nepriklausomybė atgavus, kiekvienas mokyta žmogus buvo labai reikalingas Lietuvai. Taigi ir Antanas Rukuiža gau-

Prof. Antanas Rukuiža (viduryje) dvylikus metus vasarodamas Gintaro vasarvietėje, Union Pier, dalinasi savo atsiminimais ir ilgo amžiaus išgyvenimais su šios vasarvietės šeimininku Algij Karaičiu (kairėje) ir Naujienų bendradarbiu Jurgiu Janušaiciu (dešinėje).

na paskyrimą tvarkyti iš vokiečių perimtus Lietuvos miškus.

Nuo tada Antanas Rukuiža visą širdimi atsiduoda nepriklausomoms Lietuvos kūrimsi darbams. Jis kaip sumanus ir turintis praktikos miškininkas skiriamas Kauno srities miškų inspektorium, vėliau sutinkamas Dotnuvės žemės ūkio mokyklos vice-direktoriaus pareigose, o netrukus ir tos mokyklos direktorius.

1924 m., įsteigus Dotnuvoje žemės ūkio akademiją, prezidento įsakymu, A. Rukuiža skiriamas miškininkystės katedros vedėju ir docentu, o profesorius tarybos išrenkamas pirmuoju vicerektorium.

1927 m. A. Rukuiža jau organizuoja Alytuje Aukštesniąją miškininkystės mokyklą ir tos mokyklos direktoriaus pareigas jis eina iki 1936 m., o po to šį darbą ir sumanų vyrą matomė Miškų departamento direktoriaus kėdėje, kur išbuvo iki Lietuvos okupavimo sovietai. 1940 m. birželio mėn. 19 d. iš direktoriaus pareigų atleidžiamas ir išeina į ramesnį gyvenimą — pensiją, apsigyvendamas savo ūkyje, netoli Dotnuvos.

Atsiminimuose prof. Antanas Rukuiža sugrįžta į pačias gražiausias savo gyvenimo dienas, į nepriklausomą Lietuvos laikotarpį, kurio metu taip nuosirdžiai tekę dirbti ir jis pasakoja apie savo visuomeninę veiklą su dideliu entuziazmu. Šį vyrą matome šaulių Sąjungos veiklos kelyje einantį atsakingas pareigas Alytaus rinktinėje, Vilniaus Vadovimo Sąjungoje, Ugniagesių Sąjungos Pabaltijo komitete, Medžiotojų draugijos centro valdyboje, Alytaus miesto taryboje. Dažniausiai jam tenka pirmininko postas.

Prof. Antanas Rukuiža šaukiamas valdo ir plunksna. Savo gyvenimo metuose atiduoda didelę duklę rašydamas spaudoje įvairiais profesionaliais ir visuomeniniais klausimais.

Mano patys gražiausi gyvenimo metai ir laimingiausios dienos buvo tada, kai savo darbą ir patirtimi galėjau padėti savo besikuriančiai tėvynei Lietuvai — kiek sujaudintu balsu pažymi prof. Rukuiža, prisimindamas tėvynės prisikėlimą laisvam gyvenimui.

Tada mes nesiskirstėme į grupes, bet vieningai dirbome, žiūrėdami, kad tik Lietuvai būtų daugiau naudos, kad nuolat mūsų kraštas sparčiau žengtų į šviesesnę ateitį. Esu laimingas, galėjęs ir savo dalį atiduoti savo tėvynei, kurios ir tremties kelyje visa širdimi ilgiuosi... susimąstęs prof. Antanas Rukuiža ryškina savo gyvenimo prasmę ir esmę.

Pagaliau didžioji nelemtis. Bolševikų antras sugrįžimas.

mielas ir čia buvę praleistos pačios gražiausios gyvenimo dienos. Džukų nuosirdumas, meilė gamtai jam palikę neįsildomą jspūdį. Džukijoje daug grožio, daug gražių ošiančių miškų ir daug gražių gyvenimo dienų pasilikę. Bendrai, kai prof. Antanas Rukuiža kalba apie Lietuvos miškus, junti, kad jis su jais yra suaugęs ir tarytum ten pasilikusi jo gyvoji širdis.

— O kokių būdu prof. teko sulaukti tokio gražaus amžiaus? — pasiteirauju, įterpdamas klausimą į jo pasakojimų grandinę.

— Sirgau džiūva apie dvidešimt metų. Džukijos miškai, ypač Alytaus, man daug padėjo, kad sugrįžtu gerokai džiūvos apardyta sveikata. Mėgau žmones, domėjausi gyvenimu, dalyvavau linksmuose ir liudnuose susibūrimuose, išgerdavau stiklėlį, tik, žinoma, ne perdaug. Visą gyvenimą buvau užimtas darbu, tačiau naudojausi reikiamu poilsiu. Tas mane ir išvedė ilgu mano gyvenimo keliu... — pastebi profesorius.

— Šiose nevilnities dienose ką galėtumėte, p. profesoriau, linkėti tremtyje gyvenantiems lietuviams? — pokalbį baigdamas bandau sužinoti šio tauraus lietuvių nuomonę apie mūsų dabartį ir ateitį.

— Išėjimoje įsigalėjo nelemta trintis savųjų tarpe, nesutarimas, pavydas, tuščios ambicijos, nuo ko nukentčia bendras lietuviškas darbas. O sutarti, jausnas jėgas išugdyti, jas į veiklą įjungti, ir nuosirdžiai dirbti būtų pats svarbiausias šių dienų visų lietuvių uždavinys. Paversta tėvynės mūsų įpareigoja vieningai dirbti, bet nesiskaldyti. Vieningo darbo atsiėskime tada, kai ugdysime pagarbą kitam, kai atsizdėsime partinių ambicijų, kai bendrusius mūsų pavergtos tėvynės interesus starysime aukščiau už savo asmeninius interesus. Tikiau, kad lietuvių išėjimoje, to siekdami, savo misiją nuosirdžiai ir gerai ateiptyje atliks... kalba prof. Antanas Rukuiža.

Ilgas valandas galėtum kalbėti su šiuo mielu žmogumi, kurio veide įskaitai ramumą ir gerą. Jis mielas pokalbininkas, puikios atminties, išgyvenimus sklaido, tarytum tik vakar įte būtų nutikę. Gi iš trumpų aki-mirčių ir daugybės detalių, kada nors bus supintas šio vyro gražaus gyvenimo vainikas, kuriam kiekvienas ras daug gražių,

prasmingų, Lietuvos praeities gyvenimą ženklinančių žiedų.

Ramiai ošę Michiganas, tarytum išsakydamas benamio žmogaus skundą. Jo ošimo ramiai, daug metų čia klausosi ir prof. Antanas Rukuiža su savo gyvenimo palydove Sofija, dažnai prisimindami savo gerąjį sūnų Česlovą su marčia Elena, kurie savo tėveliams parodo daug širdies ir meilės.

Ir kai paskutinį šeštadienį prof. Antanas Rukuiža su žmonele atsisveikino vasarotojus ir Gintaro vasarvietės šeimininkus Algį ir Viktoriją Karaičius, visi linkėjome į šią ramią lietuvišką vietelę sugrįžti sekančiais metais ir čia praleisti tryliką metų atostogas.

Mūsų spaudoje

Tenai nepatenkinti esą tik chuliganai

Kremliaus viešpatiai ir jų palikai stengiasi pasaulį įtikinti, kad jų tvarka nepatenkinti tik chuliganai. Pagal tokią Maskvos muziką turi šokti ir dabartiniai Lietuvos komunistų partijos ar vyriausybės vadai.

Jiems chuliganai buvo ir tie demonstrantai Kaune, kurie, Romui Kalantai susideginus, išėjo į gatvę šūkiu "Laisvės Lietuvai!"

Komunistų partijos centro komiteto sekretoriui A. Barkauskui chuliganai buvo ir tie studentai, kurie savo nepasitenkinimą okupantu pareiškė sporto rūmuose Vilniaus tarptautinių varžybų metu.

"Tiesa" liepos 6 d. išspausdi-

no ilga A. Barkausko kalba, pasakytą Centro komiteto visuomės susirinkime. Joje jis apie minėtus demonstrantus šitaip kalbėjo:

"Mes manome, kad labai gerai pasielgė spauda, paskelbusi pavarde tų chuliganų, kurie, neseniai triukšmavo Sporto rūmuose tarp tautinių varžybų metu, o taip pat teisūs tie kolektyvai, kurie operatyviai reagavo ir principingai apsvaistė įžūlių išsiokelių žygdarbius".

Kitaip tariant, čia buvo užgirta ne tik spaudos burnojimai, bet ir enkavedistų "operatyvi reakcija"...

Kad Lietuvoje gyvenantieji taip kalba, nesistebėkime, nes jie gal kitaip ir negali kalbėti, bet kad tokiam laisvame krašte, kaip JAV, lygiai panašiai blevygoja lietuviai komunistai, tai jau kitas reikalas. Tas faktas terodo, kad jie irgi tik skolinai Maskvos liežuvių tetrui. Keleivis

The Iron Curtain isn't soundproof.

She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.

Write to Radio Free Europe, Box 1988, M.L. Vernon, N.Y.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai iliustruota, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai iliustruota, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vael. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai iliustruota, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vael. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. iliustr. — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl. — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliustruota, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RASTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. iliustr. — \$5.00 minkštai viršeliais — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Svucienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai iliustruota 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai! Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūniant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
16 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV Vietose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienioose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Naufijos eina kasdien, laikant sekmdienius. Laikoma Naujienu Bendrove, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tada, H.A. Market 1-4100. Pinigus reikia siųsti Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuvoje stovinėja įrengimai

Iki šio meto didžiausiu "tarybinės" Lietuvos valdovų rūpesčiu buvo darbininkų stovinėjimai. Į dirbtuves, fabrikelius, daržines ir kolchozus okupantas suvarydavo lietuvius, bet prie darbo juos palenkti būdavo nepaprastai sunku. Visi žinome, kad lietuvis yra darbštus. Lietuvių tauta yra drąsčių žmonių tauta. Amerikoje, Anglijoje, Prancūzijoje ir Belgijoje didesnių dirbtuvių savininkai noriai ima lietuvius, nes žino, kad jais galės pasitikėti. Tuo tarpu "tarybinėje" Lietuvoje pirmąsias dvi "socialistinės statybos" dešimtmečiais didžiausioji naujų valdovų nelaimė buvo lietuvių nenoras dirbti.

Iš ūkininkų rusai atėmė žemę, iš dirbtuvių savininkų atėmė dirbtuves, mašinas ir žaliavų atsargas, o iš darbininkų atėmė visas santaupas. Maisto produktai pabrango, o atlyginimas buvo labai jau menkas. Visi darbininkai žinojo, kad jie dirbo ne sau, bet rusams. Rusai įvedė kolchozus, kad galėtų tuojau išsivežti visą derlių. Rusai atėmė malūnus, kad ūkininkas negalėtų susimalti grūdų. Pagaliau rusai uždraudė duoną kepti, kad badu galėtų suvaryti krašto gyventojus į pačią žiauriausią valstybinio išnaudojimo sistemą. Šitokiomis rykštemis suvaryti krašto gyventojai dirbti nenorėjo. Prie darbo jie daugiau stovinėjo, negu dirbo. Rusai planavo prie kiekvieno galinio dirbti lietuvių pristatyti rusą, kad priverstų lietuvių dirbti. Tokia "socialistinė" statyba nedavė laukto rezultato.

Dabar reikalai jau truputį pasikeitė. Nepajėgę priversti stovinčių darbininkų dirbti, į kelias Lietuvos vietas atvežė mašinų. Okupantas manė, kad mašinos jiems atliks tuos darbus, kurių neatliko darbininkai. Mašinas atvežė, elektrą įvedė, instruktorius pastatė, bet gamyba visvien neina reikalingu ritmu. Dabar jau ir mašinos "tarybinėje" Lietuvoje stovinėja. Tai tvirtiname ne mes, ne iš Lietuvos grįžusieji ir lietuviško kaimo nemačiusieji turistai, bet Adolfas Ferencas. O Ferencas tai ne juodvalbio brolis. Jis yra Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorius. Oficialiai jis skaitosi dešinioji Sniečkaus ranka, bet kartais Sniečkus jo net prisibijo. Ferencas yra išėjęs visus komunistų partijos žemesnius ir pačius aukščiausius kursus. Rusai pilniausiai Ferencu pasitiki, nes jis didžiausio pavojaus dienomis ištikimybę rusams yra įrodęs. Dabar Ferencas tvarko visus lenktyniavimų, darbo spartos ir našinės gamybos reikalus. Jis

instrukuoja instruktorius, kaip priversti darbininkus stovinėti. Bet tas pats Ferencas, beaiškindamas lietuviams Sovietų Sąjungos 50 metų sukakties svarbą ir būruošdamas naujus planus dar didesniai lenktyniavimui kolchozuose, šitaip kalba:

"Deja, dar daugelis žmonių dirba ne visu pajėgumu, neritmingai, nevykdo planingų užduočių. Štai, Rietavo medžio apdirbimo kombinatas, Vievio geležbetoninių konstrukcijų gamykla ir eile kitų beveik visas pusmetis nevykdo mėnesinių planų. Tai rodo, kad ne visur kaip reikiant organizuotas darbas ir gamyba. Priežastys vienodos: stovinėja įrengimai, būna nemažai darbo laiko ir kitų nuostolių, pagamina blogos kokybės produkcija". (Tiesa, 1972 m. liepos 22 d., 2 psl.)

Ferencas parašė ilgiausią straipsnį apie artėjančius Sovietų Sąjungos jubiliejinius metus. Tas jubiliejus jam rūpėjo dėl vieno dalyko, kad Lietuvoje darbininkai galimai daugiau pagamintų. Jis aiškiai pasakė, kad nieko nebus iš Brežnevo paskelbto plano, jeigu Lietuvoje darbininkai stovinės arba jeigu atgabentos mašinos stovinės. Darbininkai nori daugiau buitines apyvartos prekių, jie patys turi jas ir pasigaminti. Ferencas reikalauja, kad šiais metais visi darbai būtų gerokai paspartinti. Jis nori, kad metai būtų baigti ne paskutinę metų dieną, kaip iki šio meto ir pačioje sovietų Rusijoje buvo daroma, bet kad šie metai būtų užbaigti gruodžio 26 dieną. Tai nereiškia, kad, gruodžio 27 dieną niekas daugiau nedirbs ir galės pasidžiaugti "socialistiniais laimėjimais". Ferencas nori, kad lietuvių dirbtų 27, 28, 29, 30 ir 31 dienomis. Tikslai jam atrodo, kad šios penkios šių metų dienos turėtų eiti Sovietų Sąjungos garbei, t. y., kad paskutines šių metų dienas darbininkai dirbtų be jokio atlyginimo.

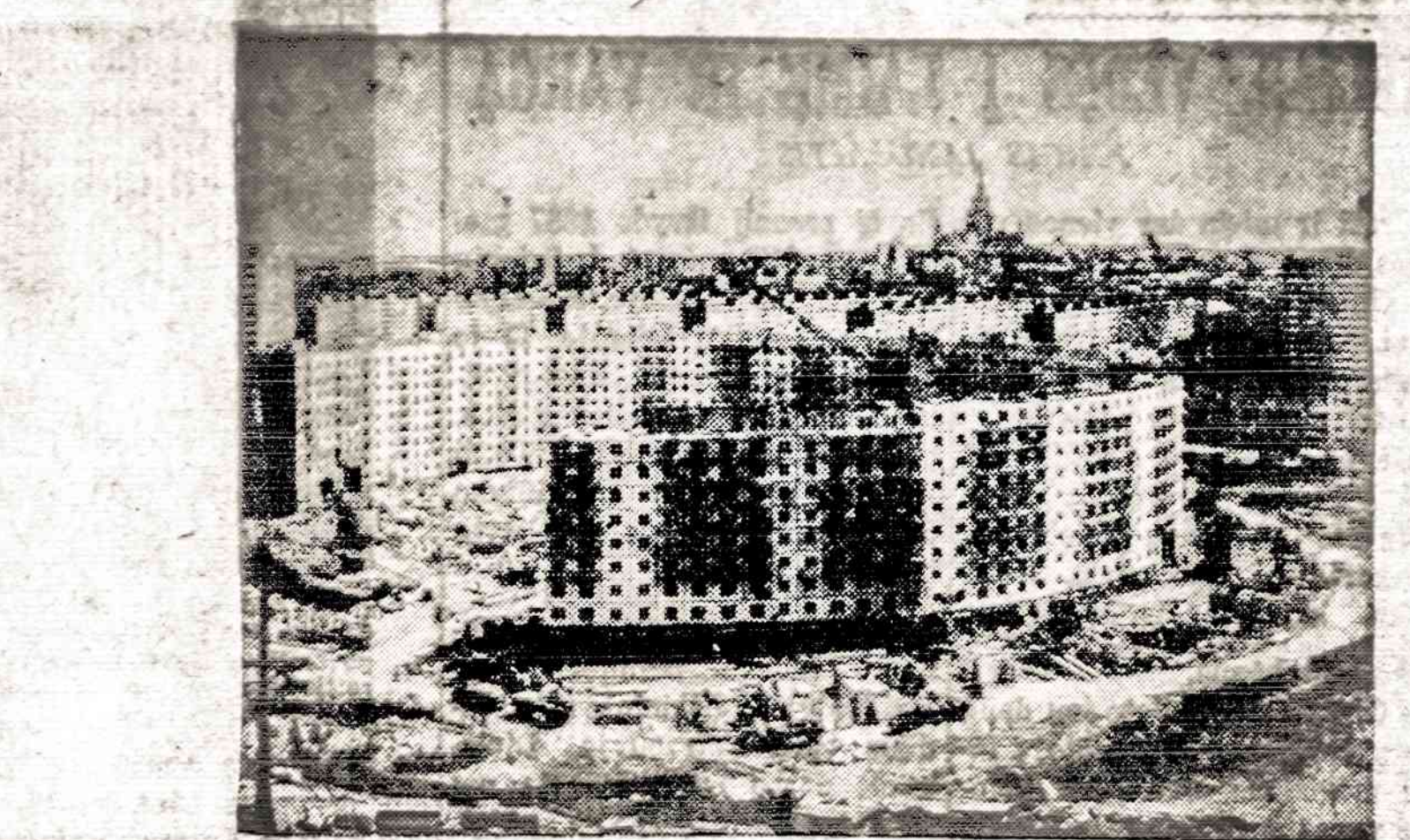
Ferencas žino, kad Rusijos ir rusų okupuotų kraštų krautuvėse nebus maisto, jeigu darbininkai nepasitemp. Jam labai patinka "Kauno Spalio" dirbtino pluošto darbininkai. Ten pavyko praversti lenktyniavimą ir pakelti darbo našumą 15%. Jis norėtų, kad ir kitose Lietuvos vietose darbininkai pasektų šios dirbtuvės darbininkus. Bet kitur darbas neina rusų pagėdaujamą sparta. Rusai siūnčia į Lietuvą pavyzdinius savo spartuolius, bet lietuviams rusai ne visuomet būna gerais pavyzdžiais. Sparčiau jie padirba vieną antrą dieną, bet vėliau tie spartuoliai turi "pailsėti", turi išsipagirti, jų mašinos pradeda stovinėti.

Lietuvos darbininkai žino, kad visas Lietuvos dirbtuvėse gaminamas prekes išsiveža rusai. Jie išsiveža lietuvių pagautą žuvį, jie paskubomis išveža iš Lietuvos išskultus rūgius, pieną ir mėsą. Lietuvis žino, kad rusai paradinėja lietuvių gamintas prekes užsieniečiams. Lietuvis taip pat žino, kad už lietuvių gamintas prekes pinigų pasiima rusai. Kol ši padėtis nepasikeis, tai Lietuvos dirbtuvėse stovinės darbininkai ir tinkama sparta ten nesisuks mašinos.

ZVILGSNIS Į TAUTŲ SUSIFORMAVIMĄ

Senaisiais laikais, kada nebuvo paplitusios spaudos, žmonės dar nebuvo apsisprendę save vadinti tam tikros tautybės žmonėmis. Kai nebuvo jokių mokyklų, jokių leidžiamų knygų, tad įvairiose vietose susidarė atskiros tarmės, iš kurių susidarė atskiros kalbės. Žilofe senovėje, gal prieš kelis tūkstančius metų, dabar vadinamieji lietuviai, lat-

viai ir prūsai kalbėjo viena kalba ir vėliau susiskaldė į tris kalbas: lietuvių, latvių ir prūsų. Taigi susiformavo trys tautos. Bet prūsų tauta jau senai išnyko; tryliktojo šimtmečio pradžioje juos užpuolė ir nugalėjo kriščiūnų kariai. Kadangi tada prūsų kalba buvo vadinama "pagoniška", tad buvo stengiamasi visokiomis

Mūsų mokykla. Mūsų mokykla yra pasagos pavidalo. Šiame pastate gyvena 900 šeimų.

būdais ją išnaikinti; kas atsisakydavo "pagoniškos" prūsų kalbos, tas gaudavo visokių privilegijų. Tais laikais prūsai buvo dar vadinami prūcis, o vokiečiai juos vadindavo "pruzen" (prucen). Šiais laikais jau niekas prūsikai nekalba; tie prūsikos kilmės žmonės dabar kalba vokiškai, ir jų gyvenamas kraštas vadinamas "Ostpreussen", lietuviškai tariant "Rytų Prūsija".

Kai kurie senovės keliauninkai buvo pavadinę Lietuvos gyventojus aiščiais. Bet toks pavadinimas vėliau pasirodė neteisingas, nes visiems paaiškėjo, kad Lietuvos gyventojai jau turėjo aiškų savo tautinį apsisprendimą, t. y. jau buvo save vadinę lietuviais. Jei lietuvių nebūtų buvę tautiškai apsisprendę, tad šiandieninė Lietuva būtų įsijėjęs pavirsta teisybe.

Romėnų senovės keliauninkai pavadino Graikijos žmones achaiais. Bet toks klaidingas pavadinimas greitai išnyko, nes buvo sužinota, kad tame krašte gyveno žmonės, kurie save vadina graikais.

Kai senovėje apskritai žmonių civilizacija buvo žema, tad daug kur gyventojai nebuvo nusistatę save priskirti prie kokios nors tautos, ir jiems neateidavo mintis: kokiai tautai jie priklauso. Kai atvykę keliauninkai duodavo kraštui pavadinimą, tad to krašto žmonės prisiimdavo tą prikergtą pavadinimą. Žilofe senovėje Persų keliauninkų grupė buvo nuvykusi į pietinę Azijos sritį ir apžiūrėjo įdomesnes sritis, dabar vadinamąsias Indijoje. Tiems keliauninkams labiausiai patiko viena upė, prie kurios vietiniai gyventojai geriau buvo susitvarkę. Ta upė jokio vardo neturėjo. Ir vienas keliauninkas persas ją pavadino Indu. Ir tas pavadinimas greitai visur paplito, ir patį kraštą praminė

Indija, o pačius žmones indų tautos žmonėmis. Toks pavadinimas įvairiomis tarmėmis buvo tariamas: Hindi, Hindus, Hinda ir dar kitaip. Taigi prikergtas pavadinimas visur įsigalėjo.

XV-me šimtmečiuje Kolumbo buvo sugalvota plaukti laivu aplink žemės rutulį. Kai buvo priblauktas dabar vadinamas Amerikos žemynas, tad jie pamane, kad plaukdamai aplink žemės rutulį pasiekė Azijos Indiją, o patsiškė žemyną pamačius vaikščiojančius žmones, apie kuriuos pamane, kad tie žmonės yra tikrieji indai, arba indėnai. Nors vėliau buvo sužinota, kad pasiekęs žemynas nėra Azija, bet duotas tiems žmonėms pavadinimas indai, indėnai neišnyko ligi šių dienų, taigi dabartiniai amerikiečiai ir šiandien vadinami indėnais. Mat, kartais bet kokia klaida įsijėjęs pavirsta teisybe.

Amerikos šiaurėje surasti žmonės vadinami eskimais; pats žodis eskimas reiškia žaliaėdis. Dabar vadinamieji eskimai, kurie yra tiek sukturėję save vadinami eskimų tautos žmonėmis. Panašiai yra su Europos šiaurės vadinamais samojėdais, kurie tokį pavadinimą gavo iš rusų, ir patys kai kurie sukturėję samojėdai save laiko samojėdų tautos žmonėmis.

Kai senaisiais laikais rusų gentainiai veržėsi iš rytų į vakarus, arčiau prie Baltijos jūros, tad lietuvių juos pavadino balturais. Rusai tokius žmones pavadino belorusais. Tikrumoje rusai galėjo juos pavadinti balturais, nes žodžio šaknis balt šituo atžvilgiu nieko bendra neturi su spalvotumo požymiu.

Jei senaisiais laikais, kada pasaulyje atsirado Adomas ir Jeva, būtų buvę greitai sudaryta spauda, knygos, žurnalai ir mokyklos, tad nebūtų buvę susidaryę daugybė tarmių, pavirtusių atskiromis kalbomis, ir taip

pat nebūtų buvę susiformavusių tokių begalybė tautų, kaip kad šiandien yra.

A. Kelmūtis

Pragyvenimo išlaidos įvairiuose kraštuose

Anglų laikraštis "Sunday Times" ištyręs maisto produktų kainas įvairiose šalyse sudarė maisto kainų lentelę, kiek už tokį pat vienodą produktą "krepsį" šeiminiškai moka kurioje valstybėje. Pagrindų pamata Vakarų Vokietija, kur maisto produktų kainos yra aukščiausios. Į tą savaitinį pirkinį krepsį įeina pienas, ryžiai, kava, arbata, valgomasis aliejus, bulvės, druska, sūris, duona, biskvitai, svaras pomidorų, tužinas kiaušinių, pupos kumpis taip pat skalbimo milteliai ir muilas.

Už tokių pat produktų "krepsį", skaitant vokiškais markėmis mokama:

Vakarų Vokietijoje	53.50 mark.
Švedijoje	47.25 mark.
Prancūzijoje	42.25 mark.
Norvegijoje	38.97 mark.
Italijoje	35.57 mark.
Belgijoje	34.70 mark.
Izraelyje	33.36 mark.
Japonijoje	32.80 mark.
Ofandijoje	32.30 mark.
Indijoje	29.92 mark.
Jungtinės Valst.	29.90 mark.
Portugalijoje	29.80 mark.
Nauj. Zelandijoje	29.40 mark.
Australijoje	27.72 mark.
Kanadoje	26.15 mark.
Didž. Britanijoje	21.15 mark.

● Omnis Russia debet ad Litwinos simpliciter pertinere (Visa Rusija turi priklausyti Lietuvai).

Didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

DR. MARTYNAS ANYSAS

KOVA DĖL KLAIPĖDOS

Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpis

10

Pasirodžius kai kuriems neumnonininkams laisvėje, vis daugiau balsų pakilo dėl bylos pagreitinimo. Ryšium su teismo įstaigų veikimu Goebbels propagandos aparatas pradėjo stipriau aiškinti, kad areštai praversti be pamato ir kad areštuotieji asmenys nekaltai laikomi kalejimuose. Pas gubernatorių tuo reikalu pradėjo lankytis atskiri asmenys ir išsios delegacijų su prašymais bylą praversti pagreintinti. Iš kai kurių vietovių buvo gaunami net memorandumai, kuriuose buvo nušviečiama susidariusi politinė padėtis.

VALSTYBES PATARĖJO ŠTARKAUS VEIKLA GUBERNATOROJE

Šitos politinės padėties akivaizdoje 1934 m. rudenį gubernatorių Navakas paskyrė posėdį, kuriame dalyvavo lietuviškų partijų atstovai, keli visuomenės veikėjai, vykdomo komiteto nariai, valstybės tarybos narys Štarkus bei teisingumo ministerijos atstovas. Patarėjas Štarkus buvo atsiųstas iš Kauno padėti gubernatoriui paleisti valdininkų, mokytojų ir mokyklų klausimais. Ansktyvesnioje pasikalbėjimuose jis dažnai prisiminėdavo ir Neumano bylos, jos nepaprastą vilkinimą ir reikalingumą bylą greičiau baigti. Štarkus mano akivaiz-

doje pasikalbėjimuose visuomet labai skeptiškai atsiliepėdavo apie gubernatoriaus Navako ir direktorijos pirmininko Reizgio padarytus žygius. Aš dažnai nesuprasdavau jo elgimosi ir kuriuo tikslu jis taip dažnai atvykdavo Klaipėdą ir lankydavosi gubernatūroje. Bendrai buvo praktikuojama, kad Centro vyriausybė specialiomis misijomis siųsdavo tik asmenis, visiškai palaikančius jos politiką. Šita kritiška nuomonė jis reikšdavo ne tik man, bet ir kitiems asmenims, ypač klaipėdiečiams, jog pas daugelį susidarė nuomonė, kad jis yra toks asmuo, kuris gali kai kurias sveikas mintis perduoti centro vyriausybei. Bet kalbamame posėdyje pasirodė, kad labai suklūsta.

Štarkus po seimo likvidavimo kurį laiką buvo opozicijoje, vėliau pateko į valstybės tarybą ir iškilus Klaipėdos ginčui, kurį laiką vaidino "officier de liaison" tarp centro vyriausybės ir gubernatūros. Jis buvo laikomas lietuvių kalbos žinovu ir todėl kiekvienas valstybės tarybos įstatymo projektas ejo per jo stalą, kad kalbiniai gautų paskutinį šlifą. Pas jį buvo susidariusi nuomonė, kad Lietuvoje nėra asmens arba įstaigos, mokančios gerai lietuviškai rašyti. Navako laikais jis užsiimdavo ir Reizgio direktorijos pareidymų pertaisymu, kuriuos jis kartais taip nušlifudavo, jog eilinis pilietis kai kurias teksto dalis sunkiai suprastavo. Kartais pareidymus tekdamo skelbti taip, kaip iš anksto buvo parašyta.

Nors Štarkus iš profesijos buvo chemi-

kas, jis be filosofijos dar užsiėmė jurisprudencija ir valstybinės teisės reikalais. Neturėdamas reikalingo juridinio išmoksinimo, jis gana sunkiai orientavosi jam pateiktais klausimais ir, tur būd del šių sumetimų buvo labai sunku į jo išgauti oficialinę nuomonę. Navakui išvykus kelionoms dienoms į Kauną, Štarkus jį gubernatūroje pavaduodavo. Iš jo paties ir iš kitų girdėjau, kad Tūbelis jį norėjęs skirti gubernatoriui Navako vietoje, bet jis nuo šitos vietos atsisakė. Jo žodžiais jis nei fiziniškai ir nei psichiniškai negalįs pernešti to nuolatinio reprezentavimo, kuris surištas su tokia aukšta vieta. Galimas daiktas, kad šitas simpatiškas besišypsas nedidelio ūgio su pasiūsiusiais plaukais, neelegantiškai apsirengęs asmuo, visados po pažastim laikas gerokai nutrintą, knygomis prikimstą portfelį, netiko tokiai atsakomajai vietai, kuri iš asmens reikalavo greitos orientacijos ir didelio pasiryžimo.

Ivyko minėtas pasitarimas gubernatūroje. Visi dalyvaujantys asmenys buvo nuomone, kad bylos eiga turi būti pagreitinata, bet iš dalyvaujančio tarytojo suziniojome, kad tai ne toks paprastas dalykas, kai trūksta žmonių. Teismai turi savo autonomiją, ir jų kompeticija arba jiems primesti svetimą politiką. Gubernatoriaus diktatoriškas veikimas, berods, radęs pritarimo lietuviškoje

visuomenėje Lietuvoje ir Klaipėdoje, bet tuojau būvisi atremiami kiekvieną jo pastangą paveikti kokią nors kitą būdą Centro vyriausybės įstaigas". Prokuroras toliau aiškino, jog jis pats daras viską, ką galįs, bylai pagreintinti. Kaune tuo reikahu irgi užsiima keli tarytojai, bet dėl tarytojų stokos nebuvę galima daugiau asmenų į šitą darbą įkinkyti.

REIZGIO DIREKTORIJOS NARYS ŽVILIUS PROTESTUOJA

Tai išgirdęs baisiai supyko Reizgio direktorijos narys ūkininkas Žvilius. Paraudonudavo kaip virtas vėžys, aukštu balsu tiesiog klykdamas pradėdavo šaukti:

"Ka tie ponai Kaune mano, mus įsodino į direktoriją, mums liepė daryti dideles reformas, vėliau pradėdė didelius areštus, suklė baisiausių košę, mes sėdime direktorijoje kaip ant anglių spirginami, užvedė valstybinio masto bylą. Ta heina iš vietos. Visas kraštas ir mus pirštais rodo, o Kauno ponai neturi nei poros tarytojų bylos eiga pagreintinti. Jeigu valstybė nebenturi poros tarytojų, tuomet pabaikite bylą ir nebedarykite blogo teatro."

Gubernatoriaus bando Žvilii nuraminti, bet jis nebedamas jo žodžių toliau tęsė:

"Kas tai per komedija, baronas Sass yra laisvas, važinėja po kraštą ir visiems aiškina, kad jis nekaltas. O iš kitos pusės kalbama apie valstybinės svarbos bylą. Gal greitai paleis ir Neumanną, o tarytojai dar nebus baigę tardymo. Jeigu ir toliau taip nesutartinai dirbs, visa politika nueis

šunims ant uodegos. Prašau pasakyti mano nuomonę pačiam teisingumo ministerei".

Pamažu žvilii nuramina Navakas, aiškindamas, jog tarytojų žodžius nereikia taip suprasti. Jis pats, gubernatorius, darys reikalingų žygių bylai pagreintinti. Žviliaus žodžiai pas susirinkusius suklė tiesiog audrą. Visiems dalyvaujantiems jau iš anksto buvo aišku, kad bylos vilkinimas Klaipėdos politikoje pasireiškė labai neigiamai. Susirinkusieji iškėlė klausimą, ar bendrai yra reikalo bylą tęsti, jeigu negalima ją pagreintinti ir areštuotieji vienas po kito paleidžiami. Štarkus šypsosi ir nieko nesako. Pamaniau, jog reikalingas koks akstinas, kad jis prabiltų.

Pradėjau gubernatoriui aiškinti, kad išimant iš visos politinės konstelacijos matomai yra bendra nuomonė, jog bylą reikia kuo greičiausiai baigti ir jeigu tai negalima normaliu keliu, teismo sprendimu, reikia surasti kitą kelią. Bylos vilkinimas duoda naudingos medžiagos priešingai propagandai. Tuo reikalu turėjau pakartotinai pasitarimą ir su p. Štarkum, kuris buvo tos pat nuomonės.

Nieko panašaus. — mane pertraukė valstybės patarėjas. — "Bet juk aš pakartotinai kalbėjau su Tamta tuo reikalu ir mes buvome vienos nuomonės" — atsakiau, "Tai nesusipratimas, aiškus nesusipratimas", — griežtai atkrito Štarkus. Po tokio kategoriško tvirtinimo man nebliko su Štarkum ko ginčytis.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2856 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PRospect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Tėsi uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepia skambinti 374-8012
Telef.: PRospect 8-3717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Tėsiad, ir sekmadienį, ofisus uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį, šeštadienį, ofisus uždarytas.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL-KRAUCELIUNAITĖ
AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepia — skambinti 471-0225
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį nuo 3 iki 7 val. ryto. Trečiadienį, šeštadienį, ofisus uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikriną akis, pritaiko akinius ir kontaktinius lęšius.
Val. pagal susitarimą. Uždaryta tėsi.

DR. LEONAS SIBOTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 71st STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2000
Naujas rez. telefonas: 448-3545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2450 West 71st St.
Tel.: 925-9696
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisai: 2462 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, nuo 8 val. vak. Sekmadieniais, šeštadieniais, ofisus uždaryta.

V. Tumonas, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefon. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEISTAS
Aparatai - Protetiniai Med. ir dant. Speciali pagalba kojoms (Arth. Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Sekmadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Aukšinis jubiliejus

Praeitą sekmadienį, liepos 30 d. ponai Opa ir Adolfas Juodkai atšventė garbingą 50 vedybinio gyvenimo metų jubiliejų savo vaikų, gimininių ir draugų siauresniame ratelyje.

Siauresnis ratelis, žinoma, tik vaizdingas posakis: ponų Juodkų pagerbti buvo suėjęs gražus būrys, tur būt, apie 80 asmenų. Mano žiniomis jubiliejinės iškilmės buvo suroštos ponų Juodkų vaikų ponios Emilijos Valantinienės ir pono Vytauto Valantino bei Vytauto Juodkos iniciatyva ir pastangomis.

Iškilmės prasidėjo Jėzuitų koplyčioje, kur šv. Mišias atlaikė ir "Jaunavedžius" palaimino Tėvas Jonas Kubilius. Deja, jis negalėjo dalyvauti aukštinėje puotoje, įvykusioje Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 S. Kedzie Ave., jaukioje svetainėje.

P. A. Dikinis buvo paprašytas šiai jubiliejinai puotai vadovauti.

Zodžiu Jaunuosius sveikino: p. Tamulis — Savanorių Kūrėjų vardu; buvęs Raseinių apskrities viršininkas, vėliau Apskričių Ministras — p. Gudauskis; kunigas Tvas Gureckas; p. J. Masilionis, Aukštėsmosios Lituaništinės Mokyklos direktorius; p. Tamošiūnas — žarasiškių vardu.

Paskutinis kalbėtojas buvo, žinoma, pats Jubilatas, p. A. Juodka. Jo kalba, iš pradžių kiek pesimistinė ir pabaigą sužibo humoro. Jis papasakojo, kaip iškeliojo iš savo gimtojo Zarasų krašto į Žemaitiją ir ten pasiekė garbingos senojos Raseinių miesto burmistro vietos. Čia, gudriai nusišypsodamas, Jubilatas atsigrėžė į p. Tamošiūną ir tarė: — Mes, žarasiškiai, turime posakį:

Malkų Zarasuose — nors sudėk; vandens — nors prigerk; akmenų — nors užsimuš, o duonos — nusipirkai ir gyveni. Tai gi, ir aš bučiau likęs lygus jums visiems, žarasiškiams, jei nebūčiau iškeliavęs į Žemaitiją! Jubilatai gavo simbolinių dovanų. Įvyko taip, kad bičiulis ar bičiuliai, padovanoję dirbtinio akmens "uolą" su geležiniu vilku ir stiebu su Lietuvos Trispalve, į prisegtąjį voką, gal, per neapsižiūrėjimą, nebuvo įdėję jokios kortelės! Ponas Juodka, susirūpinęs, pasakė man telefonu, kad jis net nežino, kam reikia padėkoti už šią dovaną! Gal paslaipingi dovanotojai gali atsiliepti?

Pobūviui baigiantis ir svečiams jau pradėjus skirstytis, p. Balzaras palinkėjo ponams Juodkams atšventi deimantinį jubiliejų jau Nepriklausomoje Lietuvoje! Pritarkime ir mes šiam gražiam linkėjimui!

A. Zujus

Sie du berniukai nusifotografavo pro bėgančio vandens uždangą. Vanduo išskraipė jų veidus fotografijoje.

Žmonės patys ginsis nuo užpuolinėjimų. Po to kai du juodukai, dvilikos ir trylikos metų, isilaužė į baltos šeimos namus, Chicago pietinėje dalyje ir radę namie 11 metų sergantį berniuką Joseph O'Shea jį žveriskai sumušė, namus apiplėšė ir miegamajame pakūrė gaisrą, apie 3,000 tos miesto dalies gyventojų, didžiųjų dalimi negrai, susiorganizavo į Brainerd Action komitetą, kurs sieks išreikalauti geresnės policijos apsaugos ir kad teisėjai nepaleistų sąlyginai kriminalinius nusikaltėlius, syki nubaus tus už banditizmą, užpuolinėjimus, apiplėšimus ir kt. piktadarystes, be to nutarė suorganizuoti civilinę sargybą iš 50 vyrų, kurie savo automobiliuose patruliuos gatvėse ir pastebėję piktadarystę ar įtarę piktadarį tuojau per radiją informuos savo centrą, o centras tuč tuojau šauks policiją. Tas piliečių sąjauos centras yra 8712 S. Laflin St.

Sumuštas vaikas O'Shea tebėra ligoninėje beveik be sąmonės ir kadangi jis turi hemofiliją ir neteko daug kraujo, jam gerasidzčiai žmonės aukoją transfuzijos kraują.

Vienas piktadaris vaikėzas,

kurs O'Shea mušė, jau prieš trejus metus buvo teistas už kankinimą kito penkių metų vaiko, kuriam degtukais degino akis, vaiką rūsyje prisirišęs prie durų. Teisėjas piktadarį buvo sąlyginai paleidęs gyven-ti su motina, kuri dar turinti 11 kitų vaikų.

Piliečių sargybos patruliuojama sritis yra tarp 87 ir 95 gatvių ir tarp Ashland bei Vincennes Avenues.

ZIAURUS METODAS, BET GELBSTI

Yra nesmagus dalykas, bet gali kartais saryšyje su kokia švente pasitaikyti, ir tuomet reikia dovanoti. Šiaip niekuomet! Girtąjį leisti miegoti galva aukščiau. Išmiegojus reikia gerti daug šalto vandens, taip pat šaltu vandeniu gerai nusiprausti. Kai kam padeda šalta kava.

Anglijoje girti žmonės tuojau išblaivinami, būtent, tuo būdu, kad jiems švirkščiamas šaltas vanduo į ausis. Yra tai truputį žiaurus metodas, bet jis gelbsti.

...lyg kažkoks simbolis gyve-tėms mūsų tarpe tasai kurį sutikus nušvinta visų veidais.

Maila Mikkola apie V. Kudirką

Ne vien ginklų ginsi tėvyne. Vladas Putvis

GRADINSKAS
VESINTUVAI
IR SENIAUSIEMS
NAMAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th PL. WALBROOK 5-8008

MOVING
Apraustas perkraustymas
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRanklin 6-1982

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Sek pasaka, mamytė, apie senus laikus, kai atsirast ir laumes skrajojo po laukus... S. Peterseniene

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai su rykštavimais. Naujienose galima gauti šių perliu ir žemčiūgių mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI JUKES, 34 psl. su 8 apsakymeliais ir vaku pasaudin. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka naziems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl. gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Šimankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Peterseniene, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų žemeje. Labai gražus leidinys. Didelio formato, kietas viršelias, gausiai dail. J. Kuburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Meironis, JAUNOJI LIETUVA, poezija, 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 5-gos premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaidas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietas viršelias, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eliuotai padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 64 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir hori skaityti. Delfo iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaidimų — lietuviško aukėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Metinė Mirties Sukaktis

A. A. ANTANAS P. KVEDERAS

Gyveno Detroit, Michigan. Anksčiau gyveno Chicagoje.

Mirė 1971 metų rugpjūčio mėn. 7 dieną, sulaukęs 82 metus amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kvedernos parap.

Palaidotas rugpjūčio 11 d. Mt. Olivet kapinėse.

Paliko nuliūdę: žmona Darata ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Jau suėjo vieneri metai kai negailestinga mirtis atskyrė Tave iš mūsų tarpo. Mes Tavęs niekuomet nepamiršime, likome nusiminę tik Tavęs liūdėti ir ant Tavo kapo gėleles padėti.

Nuliūdę lieka: žmona, giminės ir pažįstami.

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai rinkituose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygos gausite, jei pinigų pasiysite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

N. tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išsityti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintių" tomo (neįrista) už \$2.00.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antko-pių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584-1228

GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GALINYEIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių DIREKTORIAI:
DOVYDAS F. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS, AIR-CONDITIONED, KOPLYČIOS

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1136-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITES NAUJIENOSE

NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, AUGUST 7, 1972

JAUNIMAS PASISAKO

Kodėl mes nekalbame lietuviškai?

"Kalbėkite lietuviškai! Vairai, atsiminkite, kad esate lietuviai! Ką gi čia burlenat?" Kiek kartų mums tuos žodžius teko girdėti iš tėvų ir mokytojų! Pasiėmęs lietuvišką laikraštį, vel skaitai "Kodėl mes turime kalbėti lietuviškai". Ne vienas iš jūsų ir klasėje rašė panašų rašinį. Ir skaitom ir rašom, ir girdim, kad svarbu kalbėti lietuviškai. Jau aysse nebetelpa Jablonskio posakis: "Maža garbės svetimomis kalbomis kalbėti, bet didelė gėda gerai savosios nemokėti".

Kas šeštadienį lankome Č. A. L. mokyklą, o kiti dar turi lietuvių kalbos pamokas savo mokyklose. Aš pamąsčiau šiaip, pamąsčiau taip ir išsprendžiau klausimą, kodėl mes nekalbame lietuviškai, šitaip:

1. Mažai bėra jaunimo, kurie atsimintų Lietuvą. Kurie niekad nėra matę savo tėvynės, sunku jiems suprasti ir patriotinę dvasią.

2. Mokyklose ne visi draugai lietuviai, o pamokos dėstomos anglų kalba. Tad taip ir įprantame kalbėti angliškai, kad mums pasidaro lyg natūralus dalykas kalbėtis su draugais ir

lituanistinėje mokykloje.

3. Mūsų žodynas toks pat, koks jis ir buvo prieš porą metų, jei dar daugiau nesuilsinėjęs. Nebeįsimeklame sklandžiai išsireikšti, arba išsireikšime neteisingai ir dėl to varžomės.

Bet palaukit, ar šių priežasčių negalima pašalinti? Kuo daugiau sužinai apie Lietuvą, tuo ji darosi artimesnė. Jei mažai bemoiki, tai kodėl nesimokai? Lituanistikos mokykloje dėsto Lietuvos istoriją, geografią, literatūrą, kalbą apie jos žmones, jų būdą, tradicijas, gyvenimą, papročius. Dainuojame lietuviškas dainas ir šokame tautinius šokius. Nors mums ir labai patinka "rock'n'roll", bet nereikia, kad turime užmiršti lietuviškas dainas. Naujamadės dainos truputį pabūna, ir už poros mėnesių niekas jų daugiau nebeatsimena, o lietuviškas dainas mes dainuojame metai iš metų. Be "Ragučių polkos" šokiame kažko trūksta. Tautinius šokius šokt smagu.

Yra dvi žymesnės lietuviškos organizacijos jaunimui. Tai ateitininkai ir skautai. Skautai yra dvi rūšys: žemės skautai ir jūros skautai. Jei dar nepriklaus

soje lietuviškai jaunimo organizacijai, tai išbandykite visas ir stokitę į tą, kurią labiausiai mėgstate.

Na, neišsiskaitę, išgirdę apie lietuvišką organizaciją. Jei niekas nesidomėtų, nebūtų narių, o be narių nebūtų organizacijos. Mūsų organizacijos tikrai yra žaismingos, bet kiekvienas žaidimas turi savo taisykles. Į organizaciją nestojome dirbti, bet pasilinksinti. Skautai ir ateitininkai organizuoja šokius, vasaros stovyklas ir iškylas. Ateitininkai daugiau linksta į rimtumą, tai ruošia konferencijas, iškylas ir muziejų ir panašiai. Skautai taip daro, bet dažniau iškyloja miške ar parke. Kažiuko mugė yra didelė šventė skautams. Pavasarį jie mokosi buriuoti bei irkluoti.

Ne visi mūsų draugai yra sveimtintautai. Jei sveimtintautai yra jūsų tarpe, tai mandagumas reikalauja, kad kalbėtume angliškai. Savųjų tarpe reikia kalbėti lietuviškai. Jei tave kalbina angliškai, atsakykit lietuviškai. Tada ir kiti susigėdinę pradės kalbėti lietuviškai. Kalbėk lietuviškai su sesėmis ir broliais.

Su knygomis tai nemaža problema. Daugumas iš mūsų pasiėmę knygą ir, radę bent penkis nesupratusius žodžius, numeta ir užmiršta ją. Kai nesugebame suskėsti knygos paskaityti, o nenorime skaityti "Meškiuko Rudnosiuko", tai nutariame, kad nėra jdomių lietuviškų knygų. Tai netiesa! Knygų yra daug ir jdomių: A. Vieniūlio "Viešnia iš šiaurės", V. Pietario "Algimantas", R. Spalio "Gatvės berniuko nuotykių", "Ant ribos", "Alma mater", J. Švaisto "Jo sužadėtinė" ir kitos.

Atsiminkite, kuo daugiau skaitome ir rašome, tuo geriau kalbame. Rima Repšytė (6A kl) (Sakalų Keliai, 1960-61)

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Rebecca Diana Smith pradeda filmų karjerą Amerikoje "Deadly Honey-moon" filme. Ji ketverius metus gyveno Anglijoje, kur studijavo teatro darbą.

LIETUVIŠKA DUONA

Motutė keptavo juodą, ruginę duoną. Su nepaprasta meile tai saujai miltų ir dar didesniu tikėjimu į Dievo peninčias rankas minkydavo, dengdavo pagalvėmis ir kurdavo pečių.

Kai kitą dieną ant didelės, plačios lizės formuodavo iš tešlos kepalus, Indrė negalėdavo nepamąstyti, kad tai darbas, lygus skulptoriaus lipdybai: viršuje įspausdavo ilgą brūkšnį, šonuose, suglostytuose iki šilkinio švelnumo, prėždavo kelis statmenus brūkštelius ir spindinčiomis iš pasigėrėjimo ir džiaugsmo akimis sodindavo į pečių.

Jonas Gailius (iš Susitikimo)

BETAVĖS

Su tavim ašėjau—mums be vėjo Mėlynziedžiai varpeliai skambėjo Be tavęs nūn einu—gunkso (medžiאי) Vieniši, susimastę, bežadžiai.

Jau saulėlydžiai gėsta šile, O, kad būtum keliaus šalia! Kazys Inčiūra

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmeti Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbių ir tilių statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiančią komunistų. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elegišs tragiškos dienos.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergtę lietuvių dalį. Aprašoma būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 326 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūnt Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobes viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergtant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIEČIŲ ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTŲ LIETUVŲJ. Autorė buvė Vilniuje, Trakuose. Druskinkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIU. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išėjusių kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ir nepalanki bendradarbiavimai.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pastujokime visą, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėnant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau kuris laikas atspausdinti ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Ąleko Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

"Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizavimos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamaniskų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiųsti: 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

TRUMP AI

— Kadetas Darius C. Karalis iš Marquette Parko apylinkės pakeltas į jaun. karininko laipsnį ir yra garbės kadetų sąrašuose Laivyno akademijoje. Prieš du metus jis baigė Hinsdale aukšt. mokyklą.

— Robertas R. Bakutis, Sandra J. Balskus, Carol A. Juozaitis, Karen M. Sadlis ir Janice T. Samoška iš Chicago piet vakarių apylinkės yra Northwestern universitete dekanų garbės studentų sąrašuose.

— Ponios Elena Mickus ir K. Avoraitis iš Marquette Parko apylinkės gavo Amerikos pilietybę.

— Pnt. Phillip C. Simonėlis iš Marquette Parko baigė 10 savaičių armijos medikų kursus Ft. Sam Houston, Texas.

— J. Budrevičius laimėjo I-mą vietą, medalį ir piniginę premiją Ontario Rifle d-ijos metinėse šaudymo rungtyne. Jis yra V. Putvio šaulių kuopos narys. Rungtyne šaudant karškais šautuvais J. Budrevičius iš 300 yardų atstumo surinko 47 taškus iš 50 galimų, o iš 500 yardų nuotolio paėmė visus galimus taškus.

— Alfonsas Pečiūnas laimėjo pereinamą inž. Felikso Giedrio taurę lauko teniso pirmenybių rungtyne, kurios įvyko liepos 29 — 30 d. Toronto mieste. Taurę dovanojo Vanda Giedrienė, mirusio sporto entuziasto ir teniso meisterio inž. F. Giedrio našlė. SALFAS kiekvienais metais ruoš Pasaulio lietuvių lauko teniso pirmenybes meisterio titulo ir šios taurės laimėjimo varžybas.

— Birutės Radzianienės vadovaujama New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė "Satrija" dalyvaus BATUNO ruošiamo Pabaltiečių festivalio programoje rugpiūčio 12 d., C. P. Huntington sodyboje prie East River kranto, Bronx, N. K. Dail. Helen Kulber - Kulbokienė įeina į redakcijos komisiją išleisti specialų suvenyrinį leidinį šio festivalio progą.

Ispanai boikotuoja "Jewel"

Chicago ispanų organizacija, pasivadinus "The Spanish Coalition for Jobs" paskelbė boikotą visoms Jewel Tea Company krautuvėms mieste, kaltindama kad ši kompanija paimanti iš ispanų perkėjų "milijonus dolerių", bet diskriminuojanti prieš ispanus tarnybose ir darbe. Iš 6,000 pilnalaikių Jewel krautuvėjų tarnautojų tik 86 esą pasamdę tik ispaniškai kalbančiųjų — lotynų. Iš 13,000 nepilno darbo samdinių tik 151 asmuo esą lotynas. Jewel gavusi iš federalinių fondų ¼ milijono dolerių lotynams darbininkams apmokyti, o apmokiusi tik 40.

Televizijos aktorius Dack Rambo pagaliau prisimušė į filmą pasauiti. Jis gavo kerštingą, įnuo vyro vaidmenį filme "Deadly Honey-moon".

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SAVININKAS PARDUODA apartamentinį namą, 23 maži butai su baldais, \$28,900 pajamų. Dėl ligos perleis už geriausią pasiūlymą. Patikimam perkėjui duosiu morkšinę. Skambinti vakarais. Tel. 778-5596.

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šiluma, 1 1/2 au. garažas. Marquette Parke. \$21,900.

GRAŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šiluma gazu. Gerų pajamos. Marquette Parke. \$87,500.

4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 3 automobilų garažas. Tik \$52,000.

2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik \$27,900.

GRAŽUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vanitės, naujas šildymas gazu, 2 auto garažas. \$38,500.

11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas gazu, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA Marquette Parke 6 kamb. mūrą su 3 mieg., 1 1/2 vonios, 2 mašinu garažas, įrengtas beismantas su baru. Daug priedų. Tel. GR 6-4113.

1 1/2 AUKSTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus ant 33' sklypo. Idealiu mingomoms šeimoms.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Ivalaus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių 2 miegam. Centralinis oro šildymas. Garažas. Dideli kambariai, naujai išdėžyti. 64-ta ir Sacramento. 24,500.

5 KAMBARIŲ — 3 miegam. 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garažas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

KEISKITE PINGĄ Į NAMUS

8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. \$32,000.

5 1/2 KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildymas. Centralinis air-cond. ir įrengtas beismantas. Daug priedų. Garažas. Arti Nabisco. \$29,900.

6 BUTŲ LIUKSUS. 2 aukštų mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazo šildymas. Penkios pajamos gyventi Marquette Parke. \$69,900.

8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto namas. 2 vonios. Gazo šildymas. Platus lotas. Naujas garažas. Arti ofiso. — \$20,900.

2 AUKSTŲ MODERNUS ant 50' mūras. Liuksus 6 kambarių butas, marketas, air-cond., balkonai ir 2 modernios patalpos — advokatu, inž. ar daktarui. Marquette Parke. \$44,900.

2 AUKSTŲ 2 BUTŲ mūras, platus lotas. Garažas. Arti mūras. \$22,000.

7 KAMBARIŲ MŪRO bungalow, dideli šviestas kambariai. Gazo šildymas, air-cond. Įrengtas sausas beismantas. Garažas. Marquette Parke. \$21,900.

TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500.

PLATUS BIZNIO LOTAS prie Marquette Parke. \$10,000.

2 BUTŲ beveik naujas mūras, 2 auto garažas, atskiri gazu šildymai, arti oriso. \$37,500.

10 BUTŲ MŪRAS. apie \$15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobilai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kalbos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.